

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ПІДГОТОВКИ ТРЕНЕРІВ З ХОКЕЮ З ШАЙБОЮ (НА ПРИКЛАДІ ФІНЛЯНДІЇ)

Світлана Шутова, Анастасія Прокопенко, Олег Серебряков, Марина Ткаченко

Національний університет фізичного виховання і спорту України, Київ, Україна

Анотація. У сучасному суспільстві перед освітою стоїть завдання підготовки фахівців, здатних ефективно вирішувати складні завдання як у процесі навчання, так і в подальшій професійній діяльності. Дослідження закордонного досвіду підготовки тренерів з хокею з шайбою необхідне для отримання інсайтів та знань про передові міжнародні практики та інновації, які успішно застосовуються в інших країнах.

Мета – дослідження та аналіз досвіду підготовки тренерів з хокею з шайбою у Фінляндії для впровадження найкращих практик в Україні.

Методи. Теоретичний аналіз та узагальнення даних спеціальної науково-методичної літератури, інформаційних ресурсів мережі Інтернет документальних матеріалів та інформації офіційних сайтів організацій; синтез; порівняння; системний підхід.

Результати. Стаття висвітлює результати дослідження підготовки тренерів з хокею з шайбою у фінському Хаага-Хелія University of Applied Sciences; представлено аналіз особливостей освітнього процесу за програмою «Спортивне тренерство та менеджмент». Моніторинг використання цифрових платформ, мобільних додатків, та інших інновацій засвідчив можливості цифрових технологій для оптимізації освітнього процесу.

Висновки. Вивчення закордонного досвіду підготовки тренерів є надзвичайно важливим завданням у сучасних умовах. Проведений моніторинг досвіду підготовки тренерів з хокею з шайбою у Фінляндії демонструє значний потенціал цифрових інновацій для оптимізації освітнього процесу. Ретельний аналіз підходу підготовки в університеті прикладних наук Хаага-Хелія дав змогу отримати цінне розуміння того, як міжнародний підхід та співпраця з міжнародними спортивними організаціями можуть покращити процес навчання фахівців у сфері фізичної культури та спорту.

Ключові слова: тренер, хокей з шайбою, професійна підготовка, компетенції, навчальні дисципліни.

Svitlana Shutova, Anastasiia Prokopenko, Oleh Serebriakov, Maryna Tkachenko

FOREIGN EXPERIENCE IN TRAINING ICE HOCKEY COACHES (USING THE EXAMPLE OF FINLAND)

Abstract. In modern society, education is faced with training specialists who can effectively solve complex tasks in the learning process and in their further professional activities. Researching foreign experience training ice hockey coaches is necessary to gain insights and knowledge about advanced international practices and innovations successfully applied in other countries.

Objective – research and analysis of the experience of training ice hockey coaches in Finland to implement best practices in Ukraine.

Methods. Theoretical analysis and generalization of data from special scientific and methodological literature, information resources of the Internet, documentary materials, and information from official websites of organizations; synthesis; comparison; systematic approach.

Results. The article highlights the results of a study of ice hockey coach training at the Finnish Haaga-Helia University of Applied Sciences; it presents an analysis of the features of the educational process under the program “Sports Coaching and Management.” Monitoring the use of digital platforms, mobile applications, and other innovations has demonstrated the potential of digital technologies to optimize the educational process.

Conclusions. Studying foreign experience in training coaches is a crucial task in modern conditions. Monitoring the experience of training ice hockey coaches in Finland demonstrates the significant potential of digital innovations for optimizing the educational process. A thorough analysis of the training approach at Haaga-Helia University of Applied Sciences provided valuable insight into how an international approach and cooperation with international sports organizations can improve the training process of specialists in physical education and sports.

Keywords: coach, ice hockey, professional preparedness, competencies, academic disciplines.

Шутова С., Прокопенко А., Серебряков О., Ткаченко М. Зарубіжний досвід підготовки тренерів з хокею із шайбою (на прикладі Фінляндії). *Sport Science Spectrum*. 2025; 1: 67–73
DOI: <https://doi.org/10.32782/spectrum/2025-2-10>

Shutova S., Prokopenko A., Serebriakov O., Tkachenko M. Foreign experience in training ice hockey coaches (using the example of Finland). *Sport Science Spectrum*. 2025; 1: 67–73
DOI: <https://doi.org/10.32782/spectrum/2025-2-10>

Вступ. У сучасному суспільстві перед освітою стоїть завдання підготовки фахівців, здатних ефективно вирішувати складні завдання як у процесі навчання, так і в подальшій професійній діяльності. Серед основних вимог, які пред'являють до майбутніх спеціалістів, фахівці визначають – здатність нестандартно мислити, знаходити оптимальні рішення, співвідносити їх з метою діяльності, а також володіти глибокими, стійкими знаннями та вмінням застосовувати їх на практиці, що є особливо важливим в професійній діяльності тренера [5].

Що стосується країн Скандинавії, рівень освіти в цих країнах є один із найвищих у світі, оскільки уряди цих держав виділяють значно більше фінансових ресурсів на розвиток галузі освіти у порівнянні з іншими європейськими країнами (у середньому 4,9%). П'ять країн, які зазвичай відносять до Скандинавського регіону, щорічно спрямовують найбільші частки державних бюджетів на освітню сферу: Данія – 8,5%, Швеція – 7,7%, Норвегія – 7,6%, Фінляндія – 6,4%, Ісландія – 6% [2, 3, 4].

Підтвердженням ефективності таких інвестицій є високий рівень грамотності населення, що відповідає майже 100%, найкращі результати успішності школярів та студентів у Європі, а також стабільне лідерство скандинавських країн у рейтингах ООН за індексом розвитку людського потенціалу [4].

Як зазначає В. Скрипник, навчання у закладах вищої освіти скандинавських країн дає студентам можливість набути практичного досвіду в місцевих та іноземних компаніях. Слід зауважити, що економіка цих країн орієнтована на інновації. Окрім цього, завдяки активній участі держави у системі освіти, навчання у скандинавських країнах є безкоштовним не лише для громадян цих держав, а й для громадян інших країн [2, 3, 4].

Підготовка висококваліфікованих тренерів наразі стає все більш актуальною, адже, суспільство висуває до випускників закладів вищої освіти високі вимоги, серед яких професіоналізм, соціальна активність і творчий підхід до виконання професійних завдань [5, 21].

Вивчення зарубіжного досвіду дає змогу знайти ефективні практики та адаптувати їх до місцевих умов, тим самим сприяє розвитку національної спортивної інфраструктури та підвищенню рівня фахової компетентності тренерів.

Мета дослідження – дослідження та аналіз досвіду підготовки тренерів з хокею з шайбою у Фінляндії для впровадження найкращих практик в Україні.

Методи дослідження: теоретичний аналіз та узагальнення даних спеціальної науково-методичної літератури, інформаційних ресурсів мережі Інтернет документальних матеріалів та інформації офіційних сайтів організацій; синтез; порівняння; системний підхід.

Результати дослідження. Хокей з шайбою – один з найпопулярніших видів спорту у світі, який у XX столітті стрімко розвивався та став поширеним майже по всьому світі [1]. Дослідження закордонного досвіду підготовки тренерів з хокею з шайбою необхідне для отримання інсайтів та знань про передові міжнародні практики та інновації, які успішно застосовуються в інших країнах.

У рамках дослідження здійснено аналіз підготовки тренерів з хокею з шайбою у Фінляндії – країні з високим

спортивним статусом, що посіла у сезоні 2023–2024 рр. 2е місце в світовому чоловічому та 3е місце у жіночому світовому рейтингу з хокею з шайбою [20].

Університет прикладних наук Haaga-Helia (Haaga-Helia University of Applied Sciences) один з найбільших університетів прикладних наук Фінляндії, який пропонує 8 англомовних бакалаврських програм з бізнес-адміністрування (Bachelor of Business Administration), готельного менеджменту (Bachelor of Hospitality Management) та спортивних наук (Bachelor of Sports Studies) [6].

Освітня програма «Спортивне тренерство та менеджмент» (Degree Programme in Sports Coaching and Management) відповідає рівню 6 в Європейській рамці кваліфікацій (EQF) [11] та призначена для підготовки бакалаврів у сфері спорту. Кар'єрні можливості випускників включають тренерську роботу, менеджмент спортивних заходів, адміністрування та інструктування спортивних клубів, асоціацій, федерацій [10].

У 2021 році програма отримала FULL ICCE схвалення, що демонструє досконалість програми. Haaga-Helia став другим закладом вищої освіти у світі, який отримав це унікальне та високоякісне визнання після проходження ретельного процесу оцінювання [14, 17]. Австралійський університет La Trobe [22] був першим, хто отримав це схвалення, що робить Haaga-Helia першим європейським закладом, який отримав таке визнання.

Університет прикладних наук Haaga-Helia (Haaga-Helia University of Applied Sciences) дає можливість студентам активно займатися обраним видом спорту на місцевому, національному та міжнародному рівнях. В той же час, співпраця з Міжнародною федерацією хокею з шайбою (International Ice Hockey Federation (IIHF [19])), Центром передового досвіду з хокею з шайбою (The International Ice Hockey Centre of Excellence (IIHCE [18])) та Фінською хокейною асоціацією (Finnish Ice Hockey Association (FIHA [12])) надає студентам можливість бути залученими у глобальний розвиток хокею з шайбою, а також працювати у проєктах співпраці між IIHF та IIHCE. Ці проєкти дозволяють студентам «навчатися на практиці» в практичному робочому середовищі.

Для вступу на програму абітурієнт повинен мати іноземну кваліфікацію, яка дає право на навчання у закладі вищої освіти у відповідній країні, а також скласти вступний іспит, що складається з попереднього завдання, яке містить 3 питання та онлайн співбесіди. Для складання вступного іспиту необхідно набрати не менше 35 балів, максимум 70, що розподіляються наступним чином: 20 – попереднє завдання, 50 – онлайн співбесіда.

Програма «Спортивне тренерство та менеджмент» складається з 210 кредитів і містить як обов'язкові, так і вибіркові курси. Програма денної форми навчання триває 3 роки та 6 місяців і охоплює 165 кредитів ECTS, що спрямовані на формування ключових та професійних компетентностей, практику – 30 кредитів ECTS, під час проходження якої випускники часто знаходять можливості працевлаштування у спортивному клубі чи національній спортивній організації та дипломну роботу – 15 кредитів ECTS, мета якої розвинути здатність застосовувати на практиці навички, знання та критичне мислення, набуті під час навчання. Структуру програми подано на рис. 1.

Рис. 1. Структура програми «Спортивне тренерство та менеджмент» (Degree Programme in Sports Coaching and Management)

Розглянемо більш детально структуру програми, яка безпосередньо займається підготовкою тренерів з хокею з шайбою. Блок ключових компетенцій включає: ключові компетенції Наага-Хелія (Naaga-Helia Key Competencies) – 35 кредитів ECTS; ключі до навчання та кар'єри

(Keys to Studies and Career), що включають загальну частину (1 ECTS) та факультативну частину (4 ECTS); ключові компетенції в дослідженнях спортивного тренерства та менеджменту (Key Competencies in Sports Coaching and Management Studies) – 40 кредитів ECTS (табл. 1).

Таблиця 1

Зміст і структура блоку ключових компетенцій програми «Спортивне тренерство та менеджмент» (Degree Programme in Sports Coaching and Management)

Рік навчання	Код дисципліни	Назва дисципліни	Кредити ECTS
Naaga-Helia Key Competencies (обрати 35 кредитів ECTS)			
Перший	COM001HH1AE	Professional Communication	5
	MAR001HH1AE	Customer Insight and Marketing	5
	HRL001HH1AE	Teamwork and Project Management	5
	SWE001HH1A	Professional Swedish	5
	FIN001AS2AE	Finnish Language and Culture 1	5
Другий	ANA001HH1AE	Research and Development Skills	5
	ENT001HH1AE	Entrepreneurship and Business Operations	5
	ENG001HH1AE	Professional English	5
Keys to Studies and Career (обрати 5 кредитів ECTS)			
Перший	STU001HH1AE	Introduction to Studies	1
	STU002HH1AE	Introduction to Digital Learning Environments	1
	STU003HH1AE	Study Skills	1
	STU004HH1AE	Time Management	1
	STU005HH1AE	Wellbeing and Self-Leadership Skills	1
Другий	STU006HH1AE	Recognise and Communicate Your Strengths	1
	STU008HH1AE	Job-Seeking Skills	1
	STU009HH1AE	Speed Up Your Career with Alumni	1
Третій	STU007HH1AE	Career Planning	1
	STU010HH1AE	Studies and Entrepreneurship	1
	STU011HH1AE	Employment in Finland	1
Key Competencies in Sports Coaching and Management Studies (40 кредитів ECTS)			
Перший	SPO001LI1AE	Psychology and Coaching	5
	SPO002LI1AE	Strength and Conditioning	5
	SPO003LI1AE	Skill Acquisition and Learning in Coaching	5
	SPO004LI1AE	Sport Analysis and Athlete Development	5
	SPO005LI1AE	Coaching Practice 1	5
	SPO006LI1AE	Coaching Practice 2	5
	SPO007LI1AE	Organizational Structures in Sport	5
	SPO008LI1AE	Establishing Coaching Philosophy	5

Блок професійних компетенцій включає: дисципліни спортивного тренерства і менеджменту (Sports Coaching and Management) – 70 кредитів ECTS; додаткові професійні компетентності (Complementary Professional Competencies) – 15 кредитів ECTS.

Невід'ємною частиною підготовки тренерів є написання дипломної роботи – незалежного навчального проєкту. Дипломну роботу можна виконувати як самостійно, так і в парах за чіткого розподілу завдань між авторами. Реєстрація на процес написання дипломної роботи відбувається на платформі Wihi, де проєкт просувається від реєстрації до його оцінювання [26].

Застосування цифрових технологій супроводжує весь процес навчання студентів від створення особистого плану навчання та реєстрації на курси на платформі Peppi [24] до формування власного розкладу на платформі Lukkarikone

[23] та забезпечення освітнього процесу на платформі Moodle [16].

Цікавим також є застосування мобільного додатку Tuudo, розробленого для студентів вищих навчальних закладів у Фінляндії, у якому студенти можуть знайти всю важливу інформацію, таку як калькулятор кредитних одиниць, розклад, новини, карту кампусу та бібліотечний квиток [13].

Застосування вищезазначених платформ дає змогу автоматизувати багато рутинних та трудомістких завдань, що сприяє збільшенню ефективності організації освітнього процесу та зменшенню ризику помилок.

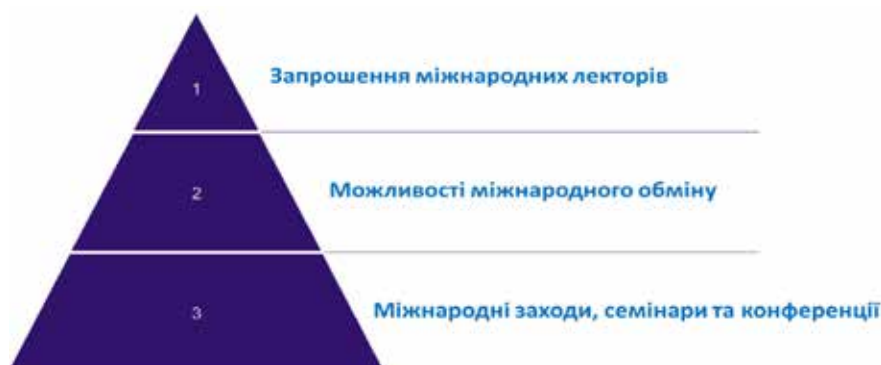
Не менш важливим моментом, що підкреслює ефективність програми є міжнародний підхід до навчання тренерів (рис. 2).

Університет прикладних наук Haaga-Helia активно запрошує міжнародних лекторів, що забезпечує студентам

Таблиця 2

**Зміст і структура блоку професійних компетенцій програми «Спортивне тренерство та менеджмент»
(Degree Programme in Sports Coaching and Management)**

Рік навчання	Код дисципліни	Назва дисципліни	Кредити ECTS
Sports Coaching and Management (70 кредитів ECTS)			
Перший	SPO001AS2AE	Successful Team Culture	5
	SPO006AS2AE	Personal Growth 1	5
Другий	SPO010AS3AE	Creating Successful Team Culture	5
	SPO006AS3AE	Holistic Athlete Development 1	5
	SPO009AS3AE	Holistic Athlete Development 2	5
	SPO007AS3AE	Coaching Process 1	5
	SPO008AS3AE	Coaching Process 2	5
	SPO004AS2AE	Advanced Coaching Practice 1	5
	SPO011AS3AE	Advanced Coaching Practice 2	5
	SPO012AS3AE	Organizational Management and Development	5
	SPO005AS2AE	Coach Development	5
	SPO013AS3AE	Developing Coaching Philosophy	5
	SPO014AS3AE	Personal Growth 2	5
Третій	SPO015AS3AE	Professional Growth	5
Complementary Professional Competencies (обрати 15 кредитів ECTS)			
Перший	SPO009AS2AE	Hockey Chalk Talk 1	5
	SPO010AS2AE	Secondary School Camp	5
Другий	SPO007AS2AE	Communication Skills	5
Третій	SER029AS2AE	Developing Professional Competencies 1	5

**Рис. 2. Міжнародний підхід до навчання тренерів за програмою «Спортивне тренерство та менеджмент»
(Degree Programme in Sports Coaching and Management)**

широкий спектр знань та навичок. В процесі навчання у студентів є можливість брати участь у міжнародних програмах обміну, у проєктній роботі за кордоном у співпраці з Міжнародною федерацією хокею (IIHF), а також відвідувати та організовувати міжнародні заходи, семінари та конференції. Такий підхід до залучення студентів створює можливість встановлення зв'язків з фахівцями спортивної галузі, асоціаціями та клубами ще в період навчання в університеті.

Дискусія. Підготовка кваліфікованих тренерів є ключовим напрямком фінської спортивної системи [15]. Фінляндія, одна з провідних країн розвитку хокею з шайбою, має розвинену систему підготовки тренерів, яка може слугувати прикладом для інших країн.

Як зазначає Sahlberg P. [25], фіни користуються міжнародною репутацією світових лідерів у галузі освіти. Існують різні освітні шляхи у фінській мережі організацій, які займаються підготовкою тренерів під координацією Олімпійського комітету Фінляндії. Ця мережа включає спортивні федерації (наприклад, FINA), районні організації, спортивні інститути (наприклад, Vierumäki), університети (наприклад, Університет прикладних наук Haaga-Helia), асоціації тренерів, спортивні академії, науково-дослідний інститут олімпійського спорту, експертні мережі та спортивні федерації Фінляндії. Така система організації підготовки тренерів була організована під час реформи тренерської освіти в 2010 році [15].

Дослідження науковців [7, 8] підтверджує думку про багаторівневу структуру фінської системи підготовки тренерів, яка охоплює як теоретичні знання, так і практичні навички, а використання сучасних технологій та інтерактивних методів навчання є невід'ємною частиною цього процесу.

В іншому дослідженні Bespomoshchnov V., Mallett C. J., Saarinen M., Vähälummukka M., Arvaja M. [9] доповнюють дані наголошуючи на ефективності фінської системи

шляхом залучення майбутніх тренерів до роботи в молодіжних командах, що дозволяє їм глибше зрозуміти специфіку розвитку юних спортсменів.

Особливе місце у фінській моделі тренерської освіти посідає використання результатів досліджень у розробці навчальних матеріалів, що допомагають тренерам вдосконалювати свої методики. Такий підхід сприяє постійному вдосконаленню підготовки тренерів і забезпечує високу якість спортивного навчання [7, 8].

Таким чином, досвід Фінляндії у підготовці тренерів з хокею з шайбою демонструє важливість комплексного підходу, який поєднує теоретичні знання, практичні навички та використання сучасних технологій. Адаптація та впровадження передових зарубіжних практик підготовки тренерів в Україні відкриває шлях до вдосконалення власних систем підготовки тренерів та розвитку хокею з шайбою на національному рівні.

Висновки. Вивчення закордонного досвіду підготовки тренерів є надзвичайно важливим завданням у сучасних умовах. Проведений моніторинг досвіду підготовки тренерів з хокею з шайбою у Фінляндії демонструє значний потенціал цифрових інновацій для оптимізації освітнього процесу.

Ретельний аналіз підходу підготовки в університеті прикладних наук Haaga-Helia дав змогу отримати цінне розуміння того, як міжнародний підхід та співпраця з міжнародними спортивними організаціями можуть покращити процес навчання фахівців у сфері фізичної культури та спорту.

Перспективи подальших досліджень полягають у вивченні можливостей імплементації найкращих практик підготовки тренерів у Фінляндії у вітчизняну систему підготовки.

Конфлікт інтересів. Автори заявляють, що відсутній будь-який конфлікт інтересів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Заїченко І. І., Шутова С. Є., Серебряков О. Ю. Гендерні особливості розвитку жіночого хокею з шайбою в Україні. *Спорт та сучасне суспільство*: матеріали XIV Міжнар. студ. наук. конф., м. Київ, 19 бер. 2021 р. Київ : Національний університет фізичного виховання і спорту України, 2021. С. 130–134.
2. Криштанович С. В. Теоретичні та методичні засади формування професійної компетентності майбутніх менеджерів фізичної культури і спорту : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04. Львів, Київ, 2021. 579 с.
3. Криштанович С. В. Формування професійної компетентності майбутніх менеджерів фізичної культури і спорту: теорія та методика : монографія. Дрогобич : ТЗОВ Трек-ЛТД; 2020. 462 с.
4. Скрипник В. Навчання у Скандинавії. Курс молодого вікінга. *Освіта.UA*. URL: https://osvita.ua/abroad/higher_school/articles/33970/ (дата звернення: 28.01.2025).
5. Шутова С. Є., Чепель Я. В. Особливості мотивації студентів до навчання в закладах вищої освіти як фактор підвищення інтересу до їх майбутньої професії тренера. *Перспективи, проблеми та наявні здобутки розвитку фізичної культури і спорту в Україні*: матеріали IV Всеукр. електрон. конф. «COLOR OF SCIENCE», м. Вінниця, 29 січ. 2021 р. Вінниця : Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, 2021. С. 434–437.
6. Bachelor's degree programmes. *Haaga-Helia*. URL: <https://www.haaga-helia.fi/en/bachelors-degree-programmes> (date of access: 22.01.2025).
7. Becoming More Authentic as an Elite Coach: The Case Study of Erkka Westerlund / C. J. Mallett et al. *International Sport Coaching Journal*. 2024. P. 1–12. URL: <https://doi.org/10.1123/iscj.2023-0087> (date of access: 30.01.2025).
8. Bespomoshchnov V., Arvaja M., Vähälummukka M., Bloom G. Coach Development in an Ice Hockey // Context The Routledge Handbook of Coach Development in Sport / edited by Rynne S., Mallett C. – New York : Routledge, 2024. P. 350–367. URL: <https://doi.org/10.4324/9781003160939> (date of access: 30.01.2025).
9. Coaching Across Borders: Lessons From Finnish High-Performance Ice Hockey Coaches / V. A. Bespomoshchnov et al. *International Sport Coaching Journal*. 2024. P. 1–12. URL: <https://doi.org/10.1123/iscj.2023-0098> (date of access: 30.01.2025).
10. Degree Programme in Sports Coaching and Management. *Haaga-Helia*. URL: <https://www.haaga-helia.fi/en/bachelor/degree-programme-sports-coaching-and-management> (date of access: 22.01.2025).
11. Description of the eight EQF levels | Europass. *Language selection | Europass*. URL: <https://europass.europa.eu/en/description-eight-eqf-levels> (date of access: 28.01.2025).
12. Finhockey. Leijonat – Finhockey. URL: <https://www.finhockey.fi/> (date of access: 28.01.2025).
13. For students – Tuudo. *Tuudo*. URL: <https://www.tuudo.fi/en/for-students/> (date of access: 28.01.2025).
14. Haaga-Helia's degree programme in Sports Coaching achieved ICCE endorsement. *Haaga-Helia*. URL: <https://www.haaga-helia.fi/en/current/news/haaga-helias-degree-programme-sports-coaching-achieved-icce-endorsement> (date of access: 23.01.2025).
15. Härmäläinen K., Blomqvist M. A New Era in Sport Organizations and Coach Development in Finland. *International Sport Coaching Journal*. 2016. Vol. 3, no. 3. P. 332–343. URL: <https://doi.org/10.1123/iscj.2016-0075> (date of access: 31.01.2025).

16. HH Moodle. *Haaga-Helia*. URL: <https://hmmoodle.haaga-helia.fi/login/index.php> (date of access: 23.01.2025).
17. ICCE | International Council for Coaching Excellence. *ICCE | International Council for Coaching Excellence*. URL: <https://icce.ws/> (date of access: 24.01.2025).
18. IIHCE. *The International Ice Hockey Centre of Excellence*. URL: <https://www.hockeycentre.org/> (date of access: 24.01.2025).
19. IIHF – Home. *IIHF International Ice Hockey Federation*. URL: <https://www.iihf.com/> (date of access: 24.01.2025).
20. IIHF – World Ranking. *IIHF International Ice Hockey Federation*. URL: <https://www.iihf.com/en/worldranking> (date of access: 24.01.2025).
21. Implications for educational practice of the science of learning and development / L. Darling-Hammond et al. *Applied Developmental Science*. 2019. Vol. 24, no. 2. P. 97–140. URL: <https://doi.org/10.1080/10888691.2018.1537791> (date of access: 30.01.2025).
22. La Trobe University. *La Trobe University, Melbourne Victoria Australia*. URL: <https://www.latrobe.edu.au/> (date of access: 24.01.2025).
23. Lukkarihone 4. *Haaga-Helia*. URL: <https://lukkari.haaga-helia.fi/#/schedule> (date of access: 25.01.2025).
24. Peppi – student's virtual desktop. *Haaga-Helia*. URL: <https://www.haaga-helia.fi/en/study/peppi-students-virtual-desktop> (date of access: 25.01.2025).
25. Sahlberg P. *Finnish lessons 2.0: What can the world learn from educational change in Finland*. 2nd ed. New York : Teachers College Press, 2015. 212 p.
26. Thesis, Bachelor's degree. *Haaga-Helia*. URL: <https://www.haaga-helia.fi/en/amk/thesis-bachelors-degree> (date of access: 25.01.2025).

REFERENCES

1. Zaichenko, I.I., Shutova, S.E., & Serebriakov O.Yu. (2021). Henderni osoblyvosti rozvytku zhinochoho khokeiu z shaiboju v Ukraini [Gender features of the development of women's ice hockey in Ukraine]. Proceedings from *XIV Mizhnarodna studentska naukova konferencija «Sport ta suchasne suspilstvo» – XIV International Student Scientific Conference Sport and Modern Society*. (pp. 130–134). Kyiv: The National University of Ukraine on Physical Education and Sport [In Ukrainian].
2. Kryshchanovych, S.V. (2021). Teoretychni ta metodychni zasady formuvannya profesiinoi kompetentnosti maibutnikh menedzheriv fizychnoi kultury i sportu [Theoretical and methodical bases of formation of professional competence of future managers of physical culture and sports]. *Candidate's thesis*. Lviv: Lviv State University of Physical Culture named after Ivan Bobersky, National Dragomanov Pedagogical University [In Ukrainian].
3. Kryshchanovych, S.V. (2020). Formuvannya profesiinoi kompetentnosti maibutnikh menedzheriv fizychnoi kultury i sportu: teoriia ta metodyka : monohrafiia [Formation of professional competence of future managers of physical culture and sports: theory and methodology: monograph]. TzOV Trek-LTD [In Ukrainian].
4. Skripnik, V. Navchannia u Skandynavii. Kurs molodoho vikinha. [Studying in Scandinavia. Young Viking Course]. *osvita.ua* Retrieved from https://osvita.ua/abroad/higher_school/articles/33970/ [In Ukrainian].
5. Shutova, S.E., & Chepel Ya.V. (2021). Osoblyvosti motyvatsii studentiv do navchannia v zakladakh vyshchoi osvity yak faktor pidvyshchennia interesu do yikh maibutnoi profesii trenera [Peculiarities of students' motivation to study in higher education institutions as a factor in increasing interest in their future profession of a coach]. Proceedings from *IV Vseukrainska elektronna konferencija «COLOR OF SCIENCE» Perspektyvy, problemy ta naiavni здобутky rozvytku fizychnoi kultury i sportu v Ukraini – IV All-Ukrainian Electronic Conference «COLOR OF SCIENCE» Prospects, problems and existing achievements in the development of physical culture and sports in Ukraine*. (pp. 434–437). Vinnytsia: The Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University [In Ukrainian].
6. Bachelor's degree programmes. *Haaga-Helia*. <https://www.haaga-helia.fi/en/bachelors-degree-programmes>
7. Mallett, C.J., Bepomoshchnov, V.A., Arvaja, M., Rynne, S., & Tiikkaja, J. (2024). *Becoming More Authentic as an Elite Coach: The Case Study of Erkkä Westerlund*. *International Sport Coaching Journal*. <https://doi.org/10.1123/iscj.2023-0087>
8. Bepomoshchnov, V., Arvaja, M., Vähälummukka, M., & Bloom G. (2024). *Coach Development in an Ice Hockey Context*. The Routledge Handbook of Coach Development in Sport. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781003160939>
9. Bepomoshchnov, V. A., Mallett, C. J., Saarinen, M., Vähälummukka, M., & Arvaja, M. (2024). *Coaching Across Borders: Lessons From Finnish High-Performance Ice Hockey Coaches*. *International Sport Coaching Journal*. <https://doi.org/10.1123/iscj.2023-0098>
10. Degree Programme in Sports Coaching and Management. *Haaga-Helia*. <https://www.haaga-helia.fi/en/bachelor/degree-programme-sports-coaching-and-management>
11. Description of the eight EQF levels | Europass. Language selection | Europass. <https://europass.europa.eu/en/description-eight-efq-levels>
12. Finhockey. Leijonat – Finhockey. <https://www.finhockey.fi/>
13. For students – Tuudo. Tuudo. <https://www.tuudo.fi/en/for-students/>
14. *Haaga-Helia's degree programme in Sports Coaching achieved ICCE endorsement*. *Haaga-Helia*. <https://www.haaga-helia.fi/en/current/news/haaga-helias-degree-programme-sports-coaching-achieved-icce-endorsement>
15. Härmäläinen, K., & Blomqvist, M. (2016). A New Era in Sport Organizations and Coach Development in Finland. *International Sport Coaching Journal*, 3(3), 332–343. <https://doi.org/10.1123/iscj.2016-0075>
16. HH Moodle. *Haaga-Helia*. <https://hmmoodle.haaga-helia.fi/login/index.php>
17. ICCE | International Council for Coaching Excellence. *ICCE | International Council for Coaching Excellence*. <https://icce.ws/>
18. IIHCE. *The International Ice Hockey Centre of Excellence*. <https://www.hockeycentre.org/>
19. IIHF – Home. *IIHF International Ice Hockey Federation*. <https://www.iihf.com/>
20. IIHF – World Ranking. *IIHF International Ice Hockey Federation*. <https://www.iihf.com/en/worldranking>
21. Darling-Hammond, L., Flook, L., Cook-Harvey, C., Barron, B., & Osher, D. (2019). *Implications for educational practice of the science of learning and development*. *Applied Developmental Science*. <https://doi.org/10.1080/10888691.2018.1537791>
22. *La Trobe University*. *La Trobe University, Melbourne Victoria Australia*. <https://www.latrobe.edu.au/>
23. *Lukkarihone 4*. *Haaga-Helia*. <https://lukkari.haaga-helia.fi/#/schedule>
24. *Peppi – student's virtual desktop*. *Haaga-Helia*. <https://www.haaga-helia.fi/en/study/peppi-students-virtual-desktop>
25. Sahlberg, P. (2015). *Finnish lessons 2.0: What can the world learn from educational change in Finland* (2-ге вид.). Teachers College Press.
26. *Thesis, Bachelor's degree*. *Haaga-Helia*. <https://www.haaga-helia.fi/en/amk/thesis-bachelors-degree>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ

Шутова Світлана Євгенівна <https://orcid.org/0000-0001-6407-3100>, svetles@ukr.net

Прокопенко Анастасія Олександрівна <http://orcid.org/0000-0001-5782-6143>, Prokopenko_N@ukr.net

Серебряков Олег Юрійович <https://orcid.org/0000-0002-9074-6521>, avatar@ukr.net

Ткаченко Марина Іванівна <https://orcid.org/0000-0002-0525-8487>, marinatkachenko2908@gmail.com

Національний університет фізичного виховання і спорту України, вул. Фізкультури, 1, м. Київ, 03150, Україна

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ

Shutova Svitlana <https://orcid.org/0000-0001-6407-3100>, svetles@ukr.net

Prokopenko Anastasiia <http://orcid.org/0000-0001-5782-6143>, Prokopenko_N@ukr.net

Serebriakov Oleh <https://orcid.org/0000-0002-9074-6521>, avatar@ukr.net

Tkachenko Maryna <https://orcid.org/0000-0002-0525-8487>, marinatkachenko2908@gmail.com

National University of Ukraine on Physical Education and Sport, Fizkultury str., 1, Kyiv, 03150, Ukraine